

Az Amerikai Egyesült Államokban működő magyar szervezetek, közösségek adatbázisának fontosabb jellemzői

Kutatásunk egyik célkitűzése az volt, hogy minél teljesebb szervezeti adatbázist állítsunk össze az Egyesült Államokba működő szervezetekről. Ennek érdekében igénybe vettük a korábban itt-ott létező adatbázisokat, amelyeket saját forrásból igyekeztünk Magyarországról és az Egyesült Államokból is ellenőrzés alá vetni, azaz az adatok érvényességét, hitelességét, aktualitását ellenőrizni.¹ A 2006 végére mintegy 350 tételt tartalmazó adatbázist, utólag internetes kereséssel bővítettük, illetve más forrásokkal is kiegészítettük. Az internetes keresés célja elsősorban olyan szervezetek megtalálása volt, amelyek nem formális keretek között, hanem informálisan, internetes levelezőlisták, fórumok formájában működnek. Emellett természetesen a formális keretek között működő szervezetek is bekerültek a bővülő adatbázisba.

Az alábbiakban ismertetett adatbázis összesen 607 elemet tartalmaz, tehát összesen ennyi amerikai magyar szervezetet sikerült azonosítani. Nyilván ez nem tekinthető egy teljes adatbázisnak,² hiszen bizonyára működnek még az Egyesült Államokban olyan magyar szervezetek, közösségek, amelyekről nincs tudomásunk. Továbbá az adatbázist fenntartásokkal kell kezelni olyan értelemben, hogy nem nyílt lehetőségünk annak teljeskörű ellenőrzésére,

¹ Helyszíni ellenőrzésünk eredményeképpen 143 szervezet esetében állapítottuk meg, hogy a szervezet nem elérhető vagy nem működik. 71 szervezetnél nem működött a telefonszám vagy ki volt kapcsolva, 31 szervezetnél csak az üzenetrögzítő kapcsolt be, 28 szervezet nem volt elérhető egyáltalán, 6 szervezet esetében kiderült, nem tevékenykedik az illető államban (itt valójában az Amerikai Magyar Szövetség fiókszervezeteiről van szó), 5 szervezet továbbá szintén nem működik és 2 esetben pedig nem reagáltak e-mailes megkeresésünkre sem. Az adatbázis felépítésével kapcsolatosan lásd még a *Bevezetőben* írtakat.

² Jól jelképezi ezt az is, hogy jelen elemzés 607 szervezetre terjed ki, ám kötetünk megjelenésekor aktualizált adatbázisunk már 682 szervezetet tartalmaz. A szervezeti adatbázis elérhető a Magyar Tudományos Akadémia Kisebbségkutató Intézetének honlapján (www.mtaki.hu), valamint a kutatás lebonyolításában részt vett Omnibus Kft. honlapján (www.omnibus-srl.ro).

hogy az adatbázisban szereplő szervezetek közül ténylegesen melyek működnek, így bizonyára találhatók közöttük olyanok is, amelyek nem fejtenek ki semmiféle tevékenységet. Ennek egyik oka az lehet, hogy az adatbázis forrását különböző más – nem kevés esetben amerikai szervezetek által összeállított – adatbázisok is jelentették, amelyek a bennük szereplő szervezetekre vonatkozóan nem tartalmaztak ilyen jellegű információkat.

1. Az adatbázisban szereplő szervezetek területi megoszlása

Első adatunk az adatbázisról a szervezetek helyszín szerinti megoszlása. Ha első szintnek az USA államait tekintjük, az 607 szervezet eloszlását a következő táblázatban szemlélhetjük.³

3.1. táblázat. A szervezetek területi eloszlása (szövetségi államok szerint)

<i>Állam neve</i>	<i>Szervezetek / közösségek</i>	
	<i>száma</i>	<i>aránya</i>
Ohio	111	18,3
California	98	16,1
New York	81	13,3
New Jersey	59	9,7
Florida	45	7,4
Pennsylvania	33	5,4
Illinois	30	4,9
Washington D.C.	23	3,8
Michigan	19	3,1
Maryland	16	2,6
Texas	11	1,8
Connecticut	10	1,6
Indiana	7	1,2
Virginia	7	1,2
Massachusetts	6	1,0
Arizona	5	0,8
Missouri	5	0,8
Washington	5	0,8
Más államok	32	5,5
Ismeretlen ⁴	4	0,7

³ Nevesítve azokat az államokat soroltuk fel, amelyekben legalább 5 szervezet működik. A más államok kategória összesíti az összes többi államot, ahol magyar szervezet/közösség található.

⁴ Olyan szervezetekről van szó, amelyek esetében a működés állama nem áll rendelkezésünkre, vagy internetes közösségek/levelezőlisták/fórumok formájában működnek, amelyek ténylegesen nem helyhez köthetők.

A táblázatot szemlélve láthatjuk, hogy természetesen azokban az államokban működik a legtöbb magyar szervezet, ahol számottevő magyar közösség él: Ohio, Kalifornia, New York, New Jersey és Florida. Az előbbi három állam összesíti a szervezetek közel felét (47,8 százalékát), ha pedig hozzájuk vesszük azokat az államokat, ahol legalább harminc szervezet működik, akkor azt állapíthatjuk meg, hogy az adatbázisban szereplő amerikai magyar szervezetek mintegy háromnegyede hét államban működik.

A más államok kategóriában szerepelnek azok a szövetségi államok, amelyekben kevesebb mint öt magyar szervezet/közösség működéséről van tudomásunk. Ebbe a csoportba 15 államot soroltunk: Nevada, Wisconsin, Colorado, Georgia, Minnesota, Észak-Karolina, Kentucky, Louisiana, Oregon, Hawaii, Új Mexikó, Oklahoma, Tennessee, Utah és Nyugat-Virginia. A táblázatban található, valamint az itt felsorolt államokon kívül összesen 18 olyan szövetségi állam maradt, amelyek esetében nem tudunk magyar szervezet vagy közösség működéséről: Idaho, Montana, Wyoming, Alaszka, Észak-Dakota, Dél-Dakota, Nebraska, Kansas, Iowa, Arkansas, Mississippi, Alabama, Vermont, New Hampshire, Maine, Rhode Island, Delaware, és Dél-Karolina. Ez utóbbiak esetében kiemelnénk Dél-Karolinát, ahol a magyarság száma meghaladja a 7000-et, ezért meglepő, hogy ebben az államban nincsenek szervezett formában működő magyar közösségek.

Az államok földrajzi elhelyezkedését tekintve láthatjuk, hogy a magyar szervezetek és közösségek a keleti parton található államokban vannak túlsúlyban, a nyugati parton egyedül Kalifornia emelkedik ki a többi közül, míg az AEÁ középső területein elhelyezkedő szövetségi államokban alig működnek ilyenek. Ez nyilvánvalóan összefügg a népszámlálási eredményekkel is, hiszen a keleti parton, valamint Kaliforniában él az amerikai magyarok jelentősebb hányada.

Tovább bontva a szervezetek helyszín szerinti megoszlását, a szövetségi állami szintről a települési szintre mehetünk le. Az előzőekhez hasonlóan ebben az esetben is egy táblázatban szemléltetjük azokat a településeket, amelyekben legnagyobb számban fordulnak elő magyar szervezetek vagy közösségek.

Láthatjuk, hogy a 3.2. táblázat első pozícióit USA-beli nagyvárosok foglalják el, és ezek szorosan kapcsolódnak azokhoz az államokhoz, ahol a legtöbb szervezet működik. Az első hat helyen található városban működik az adatbázisunkban található amerikai magyar szervezetek közel negyede. Azon települések száma, ahol legalább öt magyar szervezet/közösség található 18, ezek összesítik a szervezetek közel kétötödét. Tizenöt szervezet esetében – ezek az adatbázis 2,5 százalékát jelentik – nem rendelkezünk

adatokkal arról, hogy melyik településen működnek, ezek között találjuk az előző táblázat *ismeretlen* címkével jelölt sorában feltüntetett négy szervezetet is, amelyek esetében arról sincs tudomásunk, hogy mely államban működnek. Ezek közül három esetben tulajdonképpen internetes közösségről van szó, tehát a helyszínek nincs is túlzott jelentősége.

3.2. táblázat. A szervezetek területi eloszlása (települések szerint)

<i>Település neve</i>	<i>Szervezetek / közösségek</i>	
	<i>száma</i>	<i>aránya</i>
New York	44	7,2
Cleveland	29	4,8
Los Angeles	29	4,8
Washington D.C.	23	3,8
Chicago	17	2,8
New Brunswick	15	2,5
Pittsburgh	9	1,5
San Francisco	9	1,5
Lakewood	8	1,3
Akron	7	1,2
Buffalo	7	1,2
Fairfield	7	1,2
Passaic	7	1,2
Rocky River	6	1,0
Youngstown	6	1,0
Detroit	5	0,8
Miami	5	0,8
Sarasota	5	0,8
Más települések	354	58,3
Ismeretlen	15	2,5

A fennmaradó több mint 60 százalékot kitevő szervezetnek több mint 250 település ad otthont. Megállapíthatjuk tehát, hogy az Amerikai Egyesült Államokban több mint 270 olyan település létezik, amelyben magyar szervezet vagy magyar közösség működik.

Hogyha azt is megvizsgáljuk, hogy az egyes szövetségi államokon belül mennyi azon települések száma, ahol van magyar közösségi élet, a következőket látjuk: a legtöbb települést (szám szerint 45) Kaliforniában találjuk, ezt követi 39 településsel Ohio, 27 településsel New York, 26 településsel New Jersey, 25 településsel Florida, 21 településsel Pennsylvania, 12 településsel

Illinois, 11 településsel Maryland és Michigan. Tehát összesen 9 olyan szövetségi állam van, amelynek legalább tíz településén működik magyar szervezet; a többi szövetségi államban kevesebb, mint 10 ezen települések száma.

2. Az adatbázisban szereplő szervezetek más jellemzői (elérhetőségi adatok, alapítás éve)

Ebben a részben néhány további statisztikai adatot próbálunk ismertetni az adatbázisban szereplő szervezetektől. Ezek azok az adatok, amelyek esetében nagy hiányosságokkal rendelkezünk, így messzemenő következtetéseket nem tudunk levonni belőlük.

Elsőként a szervezetek elérhetőségét vizsgáljuk meg. Ezt a következő adatok vizsgálatával tesszük: postacím léte, telefon léte, fax léte, elektronikus postacím léte, internetes honlap léte. Az erre vonatkozó adatokat a 3.3. táblázatban tüntetjük fel:

3.3. táblázat. A szervezetek elérhetősége

Elérhetőség típusa	Szervezetek / közösségek	
	száma	aránya
Postacím	460	75,78
Postafiók	68	11,20
Telefonszám	462	76,11
Faxszám	86	14,16
E-mail cím	206	33,93
Honlap	159	26,19

Vannak olyan szervezetek, amelyek ugyan nem rendelkeznek postacímmel, azonban van postafiók címük: ezek száma 52. Tehát összesen 512 szervezet (84,34 százalék) rendelkezik valamilyen formában levelezési címmel.

Hasonlóképpen magas azok aránya is, akik telefontal rendelkeznek, szemben az e-mail címmel, és honlappal rendelkezők arányával. A telefonos kapcsolattal és elektronikus postacímmel kapcsolatosan szükséges megjegyezni, hogy nagy valószínűség szerint ezek nem minden esetben magának a szervezetnek az elérhetőségét jelzik, hanem több esetben is a szervezet vezetőjének vagy a kapcsolattartó személyek az elérhetőségét.⁵

⁵ Ez főként az e-mail címek és a szervezetek vezetőinek/kapcsolattartó személyeinek a nevét összevetve tűnik szembe.

A honlapcímeikkel kapcsolatban pedig két észrevételt szükséges tenni: egyrészt ezek nem minden esetben jelentenek önálló honlapcímet, hanem több esetben is bizonyos gyűjtőszervezetek honlapján és internetes adatbázisokban a szóban forgó szervezeteknek szentelt egyetlen oldalt, amin a szervezet ismertetője, elérhetőségi adatai, esetleg az általa szervezett rendezvények találhatóak. Másrészt, ezek a honlapcímek nem minden esetben „élnek”, azaz vannak közöttük olyanok, amelyek nem elérhetőek, tehát vagy megszűntek, vagy átmenetileg nem működnek. Ez részben annak is tulajdonítható, hogy a szervezetek összegyűjtése során különböző már korábban létező – és adataik frissességét tekintve nehezen ellenőrizhető –, hazai vagy amerikai szervezetek által összeállított adatbázisokat is felhasználtunk, amelyekben ezek a honlapok az illető szervezet elérhetőségei között fel volt tüntetve.

Megvizsgálva a továbbiakban azt is, hogy a levelezési címmel (postacím vagy postafiók) nem rendelkező szervezetek milyen más formában érhetőek el, a következőket állapíthatjuk meg: a szóban forgó 95 szervezet közül 22-nek van telefonszáma (ezek közül 9 e-mail címmel is rendelkezik), a tovább fennmaradó 73-ból 21-nek van e-mail címe, az ezeket is leszámítva fennmaradó 52-ből 21-nek van honlapja (ezek egy része internetes közösség, levelezőlista, fórum vagy információs oldal), tehát 31 olyan szervezet található az adatbázisban, amelynek semmiféle elérhetőségével nem rendelkezünk.

Az alapítás évét tekintve viszonylag kevés szervezetről rendelkezünk adatokkal: az 607 szervezetből mindössze 119 esetében (19,6%) rendelkezünk ezzel az adattal. Hogyha ezek esetében csoportosítjuk az alapítás évét a magyarság történelme szempontjából meghatározónak tekinthető események határolta korszakokra, a következőket láthatjuk: 19 szervezet 1920 előtt alakult (a legkorábban egy 1886-ban alapított szervezet), 14 szervezet 1921–1945 között, 7 szervezet 1946–1956 között, 63 szervezet 1957–1989 között, 16 szervezet 1989 után alakult. Igaz, hogy nem rendelkezünk alapításukra vonatkozó adatokkal, de az 1989 után alakult szervezetek/közösségek közé sorolhatunk további 15-öt, amelyek internetes közösség/fórum/levelezőlista formájában működnek, és az internethasználat elterjedését figyelembe véve valószínűleg az utóbbi 20 évben alakultak.

3. Az adatbázisban szereplő szervezetek csoportosítása tevékenységi területük és földrajzi hatáskörük szerint

Ebben a részben annak elemzésére vállalkozunk, hogy az adatbázisban szereplő szervezetek milyen területeken és mekkora földrajzi területre kiter-

jedően fejtenek ki tevékenységet. Ennek megállapítása elsősorban a szervezetekről az adatbázisban, vagy más adatbázisokban, különböző internetes honlapokon (esetleg a szervezet saját honlapján) szereplő információk alapján történt. A szervezetek jellemzésére összesen 17 kategóriát hoztunk létre. Az alábbiakban röviden ismertetjük mindegyiket:

1.) *Alapítvány jellegű szervezetek* – ebbe a kategóriába kerültek az alapítványok, különféle alapok, valamint azok a szervezetek, amelyek fő tevékenysége jótékonyági jellegű támogatások nyújtása.

2.) *Cserkész szervezetek*

3.) *Egyházi szervezetek* – ide soroltuk az egyházakat, valamint a világias jellegű vallási szervezeteket is, illetve az egyház keretében tevékenykedő személyek különböző csoportosulásait.

4.) *Érdekvédelmi szervezetek* – ebbe a kategóriába kerültek a különböző történelmi fordulópontokhoz kötődő események (világháborúk, 56-os forradalom, politikai foglyok) résztvevőinek és esetleges áldozatainak érdekvédelmi szervezetei, valamint a jogi érdekvédelmet ellátó szervezeteket is.

5.) *Gazdasági szervezetek* – ebbe a kategóriába a gazdasági jellegű tevékenységet kifejtő szervezetek (pl. kereskedelmi kamara), valamint azok vezetőinek különböző csoportosulásai tartoznak.

6.) *Ifjúsági szervezetek* – olyan szervezetek kerültek ide, amelyek az ifjúság, nevelés, sport kérdésében fejtik ki fő tevékenységüket. Amint az látható, nem soroltuk ide a cserkész-szervezeteket, azok számára külön kategóriát hoztunk létre.

7.) *Internetes szervezetek/közösségek* – ebbe a kategóriába a világhálón működő szervezetek és közösségek kerültek. Többnyire informális szervezetekről van szó, amelyek célja elsősorban az internetes kapcsolattartás, tájékoztatás (pl. levelezőlisták, internetes információs oldalak, fórumok stb.)

8.) *Irodalmi szervezetek és könyvtárak*

9.) *Kulturális szervezetek* – ebbe a kategóriába azokat a szervezeteket soroltuk, amelyek fő tevékenysége különböző kulturális rendezvények szervezése, az amerikai magyar kulturális élet megszervezése. Ide soroltuk a hagyományörző szervezeteket is, amelyeknek tevékenysége elsősorban ilyen jellegűnek tekinthető (huszárok, vitézi rendek stb.) Megkülönböztettük őket viszont a zene/táncscsoportoktól, amelyeket művészeti tevékenységet kifejtő szervezetekként határoztunk meg.

10.) *Sajtószervezetek* – ide soroltuk a különböző internetes, nyomtatott vagy sugározott médiatermékeket (újságok, rádiók vagy rádióstúdiók, televíziók vagy tévé-stúdiók, valamint azok társulásait).

11.) *Zene-, tánc- és színművészeti szervezetek* – ez a kategória a különböző zenei és táncegyütteseket, valamint színházakat és színtársulatokat foglalja magában.

12.) *Oktatási szervezetek* – ide tartoznak az oktatási intézmények, oktatási tevékenységet kifejtő vagy azt segítő szervezetek, valamint a diákszervezetek is.

13.) *Politikai szervezetek* – ebbe a kategóriába olyan szervezetek tartoznak, amelyek politikai céllal alakultak, vagy tevékenységük politikai jellegű.

14.) *Szociális szervezetek* – ide soroltuk a szociális és egészségügyi szolgáltatásokat nyújtó szervezeteket.

15.) *Tudományos szervezetek* – ebbe a kategóriába a tudományos (műszaki, humán- és társadalomtudományok, orvostudomány) jellegű szervezeteket soroltuk, beleértve a különböző tudományos tevékenységet kifejtő szakemberek csoportosulásait is.

16.) *Magyar vendéglők* – ebbe a kategóriába magyarok által alapított és működtetett, vagy magyar „szellemben” működő vendéglők tartoznak, amelyek esetenként a magyar közösségek számára összetartó erejű helyként nyilvánulhatnak meg a magyar gasztronómiai hagyományok követése révén.

17.) *Közösségi szervezetek* – egyfajta gyűjtőfogalomról van szó, ebbe a kategóriába soroltunk minden olyan szervezetet, amely kisebb területen vagy közösségben működik, tevékenységi köre nem feltétlenül egyetlen vagy meghatározott területre vonatkozik, és célja a helyi közösségi élet fenntartása, vagy magyar anyanyelvűek számára különböző közösségi programok szervezése (amelyek célja nem egy esetben az anyanyelv megtartása, vagy a fiatalabb generációk esetében a nyelvtanulás). Ide soroltuk a különböző baráti társaságokat, polgári köröket, valamint a magukat klubként megnevező és klubként szerveződő szervezeteket is, amelyek szerepe nagyon sok esetben csupán annyi, hogy találkozási helyet és alkalmat biztosítsanak kisebb közösségek számára.

A 3.4. táblázat tartalmazza az adatbázisban szereplő szervezetek megoszlását a fent ismertetett 17 kategória között.

A táblázatban szereplő adatokat megvizsgálva, szembevetünk, hogy két kategória összesíti az adatbázisunkban szereplő szervezetek felét: az egyházi szervezetek és a közösségi szervezetek kategóriája. Továbbá megközelíti a 10 százalékot a kulturális szervezetek aránya is. Elmondható tehát, hogy az amerikai magyar szervezetek elsősorban az egyházak és a kultúra/közösségszervezés mentén fejtenek ki tevékenységet.

A legtöbb szervezetet összesítő kategóriát, az egyházi szervezeteket csoportosíthatjuk a különböző vallásfelekezetek szerint. A 3.5. táblázat erre vonatkozó adatokat tartalmaz.

3.4. táblázat. A szervezetek eloszlása tevékenységi területük szerint

Ssz.	Szervezet típusa	Szervezetek / közösségek	
		száma	aránya %
1	Egyházi szervezetek	157	25,9
2	Közösségi szervezetek	135	22,2
3	Kulturális szervezetek	56	9,2
4	Cserkészszervezetek	36	5,9
5	Érdekvédelmi szervezetek	36	5,9
6	Oktatási szervezetek	36	5,9
7	Magyar vendéglők	25	4,1
8	Zene-, tánc- és színművészeti szerv.	24	4,0
9	Sajtószervezetek	18	3,0
10	Alapítvány jellegű szervezetek	17	2,8
11	Internetes szervezetek és közösségek	16	2,6
12	Tudományos szervezetek	12	2,0
13	Ifjúsági szervezetek	10	1,6
14	Szociális szervezetek	10	1,6
15	Gazdasági szervezetek	9	1,5
16	Irodalmi szervezetek és könyvtárak	5	0,8
17	Politikai szervezetek	5	0,8

3.5. táblázat. Az egyházi szervezetek eloszlása vallásfelekezet szerint

Felekezet	Szervezetek / közösségek	
	száma	aránya
Református	56	37,6
Római katolikus	50	31,8
Baptista	11	7,0
Evangélikus/lutheránus	6	3,8
Görög katolikus	5	3,2
Adventista	4	2,5
Unitárius	2	1,3
Pünkösdistá	1	0,6
Egyéb ⁶	19	12,1
Összesen	157	100

⁶ Ide soroltuk a felsorolt kilenc egyháztól különböző felekezeti egyházakat, valamint azokat a vallási szervezeteket, amelyek esetében nem derült ki ezek felekezete.

3.6. táblázat. A szervezettípusok eloszlása a szövetségi államok szerint

<i>Szervezet típusa</i>	<i>Szervezetek/ közösségek száma összesen</i>	<i>Szövetségi állam (az illető államban működő szervezetek száma)</i>
Egyházi szervezetek	157	Ohio (37), Kalifornia (30), New York (19), New Jersey (16), Pennsylvania (11)
Közösségi szervezetek	135	Florida (22), Ohio (21), Kalifornia (12), New Jersey (11), New York (11), Pennsylvania (10)
Kulturális szervezetek	56	Ohio (11), Kalifornia (9), New York (6), New Jersey (5)
Cserkészszervezetek	36	Ohio (8), Kalifornia (7), New Jersey (7), New York (4)
Érdekvédelmi szervezetek	36	Kalifornia (7), New York (6), Illinois (5), Ohio (4), Washington D.C. (4)
Oktatási szervezetek	36	New Jersey (7), New York (5), Florida (3), Ohio (3), Kalifornia (3)
Magyar vendéglők	25	Ohio (6), New York (5), Kalifornia (3)
Zene-, tánc- és színművészeti szervezetek	24	Kalifornia (10), Ohio (3)
Sajtószervezetek	18	New York (5), Ohio(4), Kalifornia (2), Washington D.C. (2)
Alapítvány jellegű szervezetek	17	Kalifornia (5), New York (5)
Internetes szervezetek és közösségek	16	Kalifornia (4), n.a. (3), New York (2), Georgia (2), Washington D.C. (2)
Tudományos szervezetek	12	New Jersey (3), New York (3)
Ifjúsági szervezetek	10	Maryland (3), Kalifornia (2), New York (2)
Szociális szervezetek	10	Ohio (4), New York (3), Pennsylvania (2)
Gazdasági szervezetek	9	Ohio (2), Washington D.C. (2), New Jersey (2)
Irodalmi szervezetek és könyvtárak	5	New York (2), Kalifornia (1), New Jersey (1), Pennsylvania (1)
Politikai szervezetek	5	Kalifornia (2), Illinois (1), Maryland (1), New York (1)

Az adatbázisban szereplő egyházi szervezetek több mint kétharmada a Magyarországon és a környező országok magyar közösségeiben is két legfontosabb egyházhoz – a református egyház és római katolikus egyház – tartozik. Néhány százalékos többséget (ami szám szerint 6 szervezetet jelent) könyvelhetnek el maguknak a református felekezetű egyházak. Az egyházi szervezetek fennmaradó egyharmada legkevesebb hét másik felekezet között oszlik meg.

Tevékenységi körük szerinti eloszlásukat tekintve, az amerikai magyar szervezeteket megvizsgálhatjuk még két szempont szerint: az egyes kategóriák eloszlása a szövetségi államok szerint, valamint a bejegyzés éve szerint.

A 3.6. táblázat azt szemlélteti, hogy a különböző típusú szervezetek közül mely szövetségi államokban működik a legtöbb.⁷

Láthatjuk, hogy nyilván azok az államok szerepelnek több helyen, amelyek a szervezetek számát tekintve is a lista elején találhatók. Azonban észrevehető, hogy három állam van, amely több szervezettípus esetében is a legtöbb vagy második legtöbb szervezetnek ad otthont: Ohio, New York és Kalifornia. Ohio-ban 6 szervezettípus fordul elő a legnagyobb számban és 3 szervezettípus a második legnagyobb számban, New York 4 szervezettípus esetében áll első helyen és 6 szervezettípus esetében második helyen, Kalifornia pedig 5 szervezettípus esetében első helyen és 5 esetében második helyen. Ohio elsősorban az egyházi, kulturális, közösségi és cserkész szervezetek fellegvárának tekinthető, New York az alapítvány jellegű, sajtó-, tudományos és irodalmi szervezetek/könyvtárak fellegvárának, míg Kalifornia a zene-, tánc- és színművészeti, érdekvédelmi, politikai, valamint szintén az egyházi szervezetek fellegvárának. Meg kell említenünk még egy államot, amely 3 szervezettípus esetében ad otthont a legtöbb magyar szervezetnek: New Jersey, itt található a legtöbb oktatási, tudományos és gazdasági szervezet (utóbbi két szervezettípus esetében más államokkal megosztva áll az első helyen).

Az adatbázisunkban szereplő szervezeteket csoportosítottuk egy másik szempont szerint is: tevékenységük földrajzi hatáskörének kiterjedtsége. E tekintetben három kategóriát hoztunk létre: helyi, köztes és országos hatáskörrel rendelkező szervezetek.⁸

A hatáskörök szerinti eloszlást a 3.7. táblázatban láthatjuk.

⁷ A teljes táblázatot lásd elemzésünk végén a 3.1. mellékletben.

⁸ A helyi, köztes és országos szervezetek bővebb kifejtését lásd még kötetünk *Összegzés* c. fejezetét.

7. táblázat. A szervezetek eloszlása hatáskörük szerint

<i>Hatáskör</i>	<i>Szervezetek / közösségek</i>	
	<i>száma</i>	<i>aránya</i>
Helyi	352	58,0
Köztes	218	35,9
Országos	37	6,1

A legtöbb szervezet/közösség (a szervezetek 58 százaléka) tevékenység(e)it csak szűk körben, helyi szinten fejt ki, míg a legkevesebb az országos hatókörű szervezetek aránya (6,1 százalék). Ez utóbbiak több számos gyűjtő-szervezet (szövetség, koalíció stb.) is található, amelyeknek tagszervezetei helyi és köztes szervezetek. A harmadik típus, a köztes szervezetek típusa meghaladja az összes szervezet egyharmadát, ezek között találjuk többek között a különböző internetes közösségeket/levelezőlistákat is.

A 3.8. táblázatban annak ismertetésére vállalkozunk, hogy az adatbázisunkban szereplő szervezetek közül azokat, amelyeknek szerepel az alapítási éve (119 szervezet) csoportosítsuk az egyes tevékenységi kategóriák szerint:

3.8. táblázat. A szervezettípusok eloszlása az alapítás éve szerint

<i>Szervezet típusa</i>	<i>Szervezetek száma alapítás éve szerint</i>				
	<i>1920 előtt</i>	<i>1921– 1945</i>	<i>1946– 1956</i>	<i>1957– 1989</i>	<i>1989 után</i>
	1. Egyházi szervezetek	15	6	1	6
2. Közösségi szervezetek	2	4	1	14	4
3. Kulturális szervezetek	1	0	1	13	0
4. Cserkészszervezetek	0	1	1	0	0
5. Érdekvédelmi szervezetek	0	0	1	11	3
6. Oktatási szervezetek	0	0	0	3	1
7. Magyar vendéglők	0	0	0	0	0
8. Zene-, tánc- és színm. szervezetek	0	0	0	8	4
9. Sajtószervezetek	0	0	0	1	0
10. Alapítvány jellegű szervezetek	0	0	0	2	2
11. Internetes szervezetek és közösségek	0	0	0	0	1
12. Tudományos szervezetek	0	0	0	2	1
13. Ifjúsági szervezetek	0	0	0	1	0
14. Szociális szervezetek	1	1	1	0	0
15. Gazdasági szervezetek	0	1	0	0	0
16. Irodalmi szervezetek és könyvtárak	0	1	1	1	0
17. Politikai szervezetek	0	0	0	1	0
ÖSSZESEN	19	14	7	63	16

Ebből a táblázatból, éppen az adatbázis hiányossága miatt nem vonhatunk le túlzottan messzemenő következtetéseket, azonban bizonyos szervezettípusok esetében néhány dolog megállapítható. Láthatjuk például, hogy az egyházi szervezetek alapításukat tekintve az első két időszakba (első és második világháború előtti időszakok) esnek nagyobb számban, ezzel szemben a közösségi szervezetek, kulturális szervezetek és az országos hatáskörű/gyűjtőszervezetek alapítási ideje az 1957–1989 közötti időszakra esik inkább. Ugyan nem rendelkezünk információkkal az internetes szervezetek/közösségek alapítási idejére vonatkozóan, de amint azt már korábban is említettük, technikai okokból ezek alapítása mindenképpen az 1989 utáni időszakra tehető. Ez az időszak egyébként még a közösségi szervezetek, zene-, tánc- és színművészeti szervezetek, valamint alapítványjellegű és érdekvédelmi szervezetek alapításában emelkedik ki. Az alapítvány-jellegű és érdekvédelmi szervezetek esetében egyfajta magyarázat lehet a közép-kelet-európai rendszerváltások bekövetkezete, ugyanis a kommunista rezsimek bukása szabad utat engedett a támogatásjellegű, alapítványi, adományozási akciók számára. Másrészt pedig a totalitárius rendszerek során elkobzott ingó és ingatlan javak, valamint az elszenvedett fizikai és erkölcsi sérelmek ügyében induló kezdeményezéseket – főként a Magyarországgal szomszédos országokban élő kisebbségi magyar közösségek körében –, számos esetben a többségi államok politikai elitje az igazságszolgáltatással karöltve gáncsolta el, így a jogaikért küzdők gyakran külföldi – esetünkben amerikai – szakmai, anyagi és érdekvédelmi támogatások révén próbálták felvenni ezzel a harcot.

4. Összegzés

Az Amerikai Egyesült Államokban működő magyar szervezeteket összesítő adatbázisunk a feldolgozás pillanatában összesen 607 elemet tartalmazott. Az adatbázis azonban „cseppfolyós” abban az értelemben, hogy folyamatosan változik, újabb szervezetekkel vagy a szervezetekre vonatkozó más adatokkal bővíthet.⁹

Az adatbázis feldolgozását több témakör szerint végeztük el: a szervezetek területi eloszlása, a szervezetek tevékenységi köre, a szervezetek hatásköre, a szervezetek alapítási ideje, valamint a szervezetek elérhetőségi adatai.

⁹ Ahogy már jeleztük, jelenleg már 682 tételt tartalmaz. – *szerk. megj.*

Ami a szervezetek területi eloszlását illeti, nyilvánvalóvá vált, hogy azokban az államokban és nagyvárosokban működnek nagyobb számban az amerikai magyar szervezetek, amelyekben egyébként a magyarság számaránya is magasabb. A legtöbb szervezet Ohio, Kalifornia, New York, New Jersey, Florida, Pennsylvania és Illinois államokban működik – a felsorolt hét állam összesíti az adatbázisban szereplő szervezetek háromnegyedét –, míg a települések tekintetében New York, Cleveland, Los Angeles, Washington D.C., Chicago és New Brunswick ad a legtöbb szervezetnek otthont – a felsorolt hat városban működik a szervezetek egynegyede.

A szervezetek alapítási évét illetően nem rendelkezünk sok adattal, az adatbázisban szereplő szervezetek mindössze 20 százaléka esetében van információ az alapítás évről. E tekintetben ki kell emelnünk az 1989 után alapított szervezetek egy csoportját, az internetes közösségeket/hálózatokat, ezek ugyanis a kapcsolattartásnak egy új módozatát feltételezik, és teszik lehetővé.

A szervezetek elérhetőségére vonatkozó adataink valójában az adatbázis teljességének egy fokmérője: e tekintetben azt a megállapítást tehetjük, hogy az adatbázisban szereplő szervezetek jelentős többsége esetében rendelkezünk valamilyen elérhetőségi adattal (levelezési cím – postacím vagy postafiók –, telefonszám, e-mail cím vagy honlapcím), mindössze a szervezetek kb. 5%-a esetében nincsenek ilyen jellegű információink.

A szervezeti adatbázis egyik legfontosabb és legérdekesebb jellemzése a szervezeteknek az általuk folytatott tevékenység szerinti csoportosítása alapján történt. Ennek megfelelően az adatbázisban szereplő szervezeteket tevékenységi körük szerint 17 csoportba soroltuk. Három olyan szervezet-típus van, amelyből legkevesebb 50 szervezet található az adatbázisban: egyházi szervezetek, közösségi szervezetek és kulturális szervezetek. Az első kettő összesíti a szervezetek közel felét. A legmagasabb számban előforduló szervezettípus, az egyházi szervezetek között legkevesebb nyolc felekezet képviselteti magát, azonban a református és római katolikus szervezetek jelentős túlsúlyban vannak a többi felekezethez képest, az egyházi szervezetek közel 70 százalékát összesítik.

Elemzésünk legutolsó fontos szempontja a szervezetek hatáskörének a vizsgálata volt. Az általunk létrehozott hármastipológia – helyi, köztes és országos hatáskörök – mentén vizsgálva a szervezeteket, azt a következtetést vonhatjuk le, hogy legnagyobb számban a helyi szintű hatáskörökkel rendelkező szervezetek találhatók az adatbázisban, ezek száma több mint másfélszerese a köztes szervezetek, illetve közel tízszerese az országos szervezetek számának.

1. sz. melléklet. A szervezettípusok eloszlása az egyes szövetségi államok között

<i>Állam/tev. típusa</i>	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>	<i>8.</i>
Arizona	0	0	1	0	0	0	0	0
Kalifornia	5	7	30	7	1	2	4	1
Colorado	0	0	0	0	0	0	0	0
Connecticut	1	1	2	0	0	0	0	0
Florida	0	1	7	4	0	0	0	0
Georgia	0	0	0	0	0	0	2	0
Hawaii	0	0	0	0	0	0	0	0
Illinois	0	1	8	5	0	0	0	0
Indiana	0	0	4	0	0	0	0	0
Kentucky	0	0	1	0	0	0	0	0
Louisiana	0	0	0	0	0	0	0	0
Maryland	0	1	0	1	0	3	0	0
Massachusetts	0	0	0	0	0	0	1	0
Michigan	1	0	9	0	0	0	0	0
Minnesota	0	0	0	0	0	0	0	0
Missouri	0	0	2	1	0	0	0	0
Nevada	0	1	2	0	0	0	0	0
New Jersey	1	7	16	2	2	1	1	1
Új Mexikó	0	0	0	0	0	0	0	0
New York	5	4	19	6	0	2	2	2
Észak-Karolina	0	1	0	0	0	0	0	0
Ohio	2	8	37	4	2	1	1	0
Oklahoma	0	0	0	0	0	0	0	0
Oregon	0	0	0	0	0	0	0	0
Pennsylvania	0	1	11	1	0	1	0	1
Tennessee	0	0	0	0	0	0	0	0
Texas	0	0	1	0	0	0	0	0
Utah	0	0	0	0	0	0	0	0
Virginia	0	1	1	0	1	0	0	0
Washington	0	0	0	0	0	0	0	0
Washington, D.C.	2	1	4	4	2	0	2	0
Nyugat-Virginia	0	0	0	1	0	0	0	0
Wisconsin	0	0	2	0	1	0	0	0

Magyar szervezetek, közösségek adatbázisának fontosabb jellemzői

9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	Össz.
0	0	0	0	0	0	0	1	3	5
9	2	10	3	2	0	0	3	12	98
1	0	0	0	0	0	0	1	1	3
2	1	0	0	0	0	0	0	3	10
2	1	1	3	0	1	1	2	22	45
1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
3	0	1	1	1	0	0	1	9	30
0	0	0	1	0	0	1	0	1	7
1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
2	1	1	1	1	0	0	0	5	16
1	0	0	1	0	0	1	0	2	6
3	0	0	2	0	0	0	2	2	19
0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
1	0	0	1	0	0	0	0	0	5
0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
5	1	1	7	0	0	3	0	11	59
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
6	5	2	5	1	3	3	5	11	81
0	0	0	1	0	0	0	0	1	3
14	4	3	3	0	4	1	6	21	111
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
0	0	1	0	0	0	0	1	1	3
2	0	0	1	0	2	1	2	10	33
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
2	1	2	2	0	0	0	0	3	11
0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
0	0	0	1	0	0	0	0	3	7
0	0	1	1	0	0	0	1	2	5
0	2	0	1	0	0	1	0	4	23
0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	0	0	0	0	0	0	1	4